

ناگهان شعر

زنده یاد الهام اسلامی

شعراول:

می‌خواهم آن قدر شعر بگویم که اگر فردا مردم نتوانی انکارم کنی می‌خواهم شمرم چون شایعه‌ای در شهر بییچد و زنان هربار چیزی به آن اضافه کنند...

شعر دوم:

قوی نیستم، اگر شعری می‌نویسم باد قوی نیست، اگر لباس‌های روی بند را تکان می‌دهد. غروب ساعت غمگینی است نمی‌تواند حتا گلدانی را ببندازد و غم کمی جابه‌جا شود.

در خانه نشسته‌ام زانوهایم را در آغوش گرفته‌ام تا تنهایی‌ام کمتر شود تنهایی‌ام کم‌دپر از لباس اتاقی که درش قفل نمی‌شود تنهایی‌ام حلزونی است که خانه‌اش را با سنگ کشته‌اند

شعر سوم:

سال‌ها ست خاک را کنار می‌زنم تا آفتاب به صورت‌تم بناید برویم و گل‌دهم من مرده‌ای هستم که به امیدوی مرا دفن کرده‌اند....

خبر

فرهنگستان کدام ویراستار هوشمند را تایید کرد؟

فرهنگستان زبان و ادب فارسی با هدف پشتیبانی از محصولات نرم‌افزاری مرتبط با زبان و خط فارسی در رایانه و فضای مجازی به‌ویژه‌ی راستار هوشمند ویراستار نشان تأیید داد. به گزارش ایسنا، با توجه به گسترش فناوری اطلاعات و به‌منظور حفظ خط و زبان فارسی در محیط رایانه و فضای مجازی، فرهنگستان زبان و ادب فارسی بر آن شده است تا با محوریت گروه زبان و رایانه، از محصولات نرم‌افزاری مرتبط با زبان و خط فارسی حمایت معنوی کند. برپایه این گزارش روابط عمومی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، در نخستین گام، پس از بررسی ویراستار هوشمند ویرا ویراست و سنجش آن با داده‌ها محک تهیه‌شده در گروه زبان و رایانه فرهنگستان زبان و ادب فارسی، به این نرم‌افزار نشان تأیید تعلق گرفت و پیوند آن در بخش پیوندهای مفید وبگاه فرهنگستان بارگذاری شد. «پردازشگران زبان‌ویرا» یکی از شرکت‌های خلاق در حوزه پردازش زبان طبیعی و هوش مصنوعی است که ابزارهای زبان‌محور بسیاری را طراحی کرده است. ویراستار هوشمند «ویرا ویراست» یکی از این ابزارهاست که به‌تازگی، و پس از ارزیابی در گروه زبان و رایانه فرهنگستان زبان و ادب فارسی، توانسته نشان تأیید فرهنگستان را کسب کند. این ابزار به کاربران فارسی کمک می‌کند نوشته‌های خود را مطابق دستور خط فارسی مصوب فرهنگستان (۱۴۰۱)، ویرایش کنند. ویرا ویراست از فرایند پردازش زبان طبیعی استفاده می‌کند و می‌تواند در واژه، جمله و معناشناسی متن‌های فارسی را اصلاح کند.

«پاتک ایرانی»

به‌روایت فردوسی

شاهنامه، واکنش ایرانیان به حملات افراسیاب و قیصر روم علیه ایران را چگونه به تصویر کشیده است؟

گروه ادب و هنر – شاهنامه فردوسی، نماد هویت ملی و وحدت ایرانیان، به‌ویژه در برابر تجاوز بیگانگان است. فردوسی در جای‌جای شاهنامه، صحنه‌های نبرد ایرانیان و جان‌فشانی پهلوانان و بزرگمردان ایرانی را در برابر دشمنان به تصویر کشیده‌است که از مهم‌ترین بخش‌های این اثر بزرگ حماسی به‌شمار می‌رود. به‌روایت فردوسی، ایرانی‌ها در بیش از ۱۰۰ جنگ برابر دشمنان ایستاده‌اند که از این تعداد ۸۴ جنگ با تورانی‌ها، یعنی نوادگان تور و ۱۴ بار هم جنگ با رومی‌ها بوده‌است. در ادامه به‌چند نمونه از واکنش‌های پهلوانان ایرانی در برابر تورانی‌ها و رومی‌ها اشاره می‌کنیم.

■ **دشمنی دیرینه تورانی‌ها با ایرانی‌ها**

قصه جدال ایرانی‌ها با تورانی‌ها سر دراز دارد. از زمانی که فریدون قلمرو خود را بین سه پسرش، یعنی ایرج، سلم و تور تقسیم کرد، تارو و گار کیخسرو، تورانی‌ها (نوادگان تور) چشم دیدن ایرانی‌ها (نوادگان ایرج) را نداشتند. تور و برادرش، سلم تصور می‌کردند

هوش مصنوعی به یاری کتابخانه ملی می‌آید

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و سازمان ملی هوش مصنوعی در راستای ارتقای ظرفیت‌ها و ایجاد بسترهای فناوریانه تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. به گزارش ایران‌سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و سازمان ملی هوش مصنوعی در راستای ارتقای ظرفیت‌ها و ایجاد بسترهای فناوریانه تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. این تفاهم‌نامه با هدف ارتقای ظرفیت‌ها و ایجاد بسترهای فناوریانه در زمینه کاربرپذیری و پردازش داده‌گان با

که ترکان همی رزم جویند و گاه / چودشمن سپه کرد و شد تیز چنگ /
بباید بسیجید ما را به جنگ / بفرمود تا بوق با کاودم /
دمیدند و بستند روبینه خم / از ایوان به میدان خرامید شاه /
بیاراستند از پربیل‌گاه / بزد مهره در جام بر پشت پیل /
زمین را تو گفتی براندود نیل / هوانیلگون شد زمین رنگ‌رنگ /
دلبران لشکر به سان پلنگ.

■ **تجاوز سهراب به خاک ایران و مقابله با او**

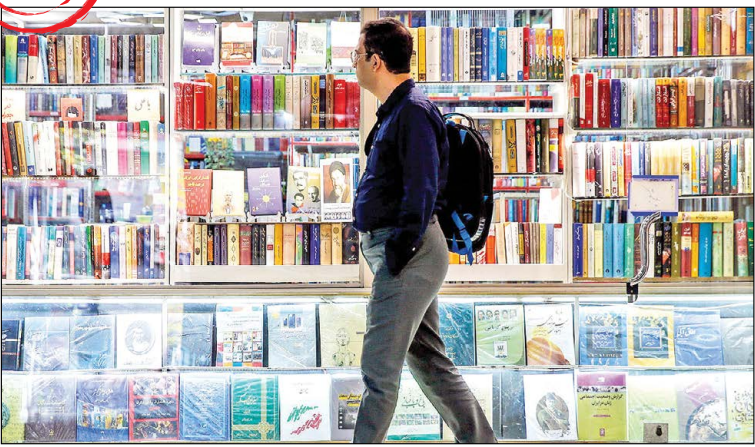
وقتی سهراب، پسر رستم بزرگ شد و به فکر افتاد تا پدرش را پیدا کند، با سپاهی از تورانیان راهی ایران شد. این لشکر کشی، نوعی تجاوز به خاک ایران بود و ایرانی‌ها هم به مقابله برخاستند و در برابر لشکر سهراب ایستادند تا سرانجام رستم، درحالی که نمی‌دانست با پسر خودش در حال جنگیدن است، او را از پا درآورد. پیش از این که رستم وارد نبرد با سهراب شود، چند تن از پهلوانان ایرانی در برابر سهراب شکست خورده بودند و کیکاووس، شاه ایران، از رستم کمک خواست تا با بیگانه‌ای که وارد خاک ایران شده، مبارزه کند. رستم هم که از شاه دلخور بود و به گوشه‌ای خزیده بود، سرانجام با میانجی‌گری پهلوانان ایرانی راضی شد و دلخوری را کنار گذاشت و به جنگ سهراب رفت: «چو دیدند گرد گو پیلتن / همه نامداران شدند انجمن / ستایش گرفتند بر پهلوان / که جاوید بادی و روشن روان / جهان سر به سر پای تو باد / همیشه سر تخت جای تو باد / تهنمت گر آزرده گردد ز شاه / هم ایرانیان را نباشد گناه / هم او زان سخن‌ها پشیمان شده‌ست / ز تندی بخاید همی پشت دست.»

■ **ضرب‌شست ایران به روم**

یکی از نمونه‌های نبرد ایرانی‌ها با رومی‌ها به روز گار کسری انوشیروان برمی‌گردد. ماجرا از این قرار است که وقتی قیصر روم می‌میرد، کسری به فرزند و جانشین او نامه تسلیت می‌فرستد، اما قیصر جوان به سفیر شاه ایران بی‌احترامی می‌کند و گستاخانه پاسخ می‌دهد. این می‌شود که کسری با سپاهی به روم حمله و ۳۰ هزار نفر را اسیر می‌کند. سرانجام بزرگان روم از پادشاه ایران به خاطر رفتار قیصر عذرخواهی می‌کنند: «چورومی سر تاج کسری بدید / یکی بادر داز جگر بر کشید / به دل گفت کینت سزاوار گاه / به‌شاهی و مردی و چندین سپاه / وزان فیلسوفان رومی چهل / زبان بر گشاده پر باد دل / ز دینار با هر کسی سی هزار / نثار آوریده بر شهریار / شهنشاه چون دید بنواختشان / به‌آیین یکی جایگه ساختشان / چنین گفت گوینده پیشرو / که ای شاه، قیصر جوان است و نو / همه سر به سر بازدار توایم / پرستار و در زینهار توایم / توراروم ایران و ایران چوروم / جدایی چرا باید این مرز و بوم».

افزایش ۳۲ درصدی بهای کتاب در تیرماه

■ **ادبیات، صدرنشین کتاب‌های چاپی تیرماه** در میان رده‌های دیوبی نشر در تیرماه، ادبیات با هزار و ۵۱۲ عنوان در صدر جدول قرار دارد و پس از آن کودک و نوجوان با هزار و ۲۳۹ عنوان و علوم اجتماعی با هزار و ۱۵۴ عنوان در رده‌های بعدی قرار دارند. در حوزه کودک و نوجوان از هزار و ۲۳۹ عنوان کتاب منتشر شده ۷۳۸ عنوان تألیفی و ۵۰۱ عنوان ترجمه‌شده است. ناشران تهرانی ۸۸۱ عنوان کتاب کودک و نوجوان و ناشران شهرستانی ۲۵۸ عنوان کتاب منتشر کرده‌اند. شمار چاپ کتاب‌های چاپ اول در حوزه

ریال بوده و میانگین قیمت به ۹۸ هزار تومان رسیده است که در مقایسه با بازه زمانی مشابه سال گذشته ۲۹ درصد رشد داشته است. در حوزه ادبیات نیز از ۱۵۱۲ عنوان منتشر شده ۹۵۹ عنوان تألیفی و ۵۵۳ عنوان ترجمه بوده است. ناشران تهرانی ۱۰۸۴ عنوان و ناشران شهرستانی ۴۲۸ عنوان کتاب منتشر کرده‌اند. شمار کتاب‌های چاپ اول در حوزه ادبیات ۹۷۳ عنوان و شمار تجدید چاپی ۵۳۹ عنوان بوده است.

شمارگان کل کتاب‌های حوزه ادبیات به نسبت تعداد عناوین پایین بوده و در حدود یک میلیون و ۹۰۱ هزار و ۵۸۰ نسخه به ثبت رسیده است.

میانگین شمارگان در این حوزه نیز بعد از حوزه علوم عملی، پایین‌ترین شمارگان را به خود اختصاص داده و ۵۹۶ نسخه به ثبت رسیده است. ارزش ریالی کتاب‌های این حوزه یک میلیارد و ۲۹۰ میلیون و ۶۱۶ هزار ریال بوده و میانگین قیمت کتاب‌های ادبیات ۱۶۹ هزار تومان بوده است که در مقایسه با بازه زمانی مشابه ۳۵ درصد رشد داشته است.

با نزدیک شدن به آغاز سال تحصیلی، کتاب‌های کمک‌درسی نیز با افزایش تعداد عناوین مواجه شده و میانگین قیمت آن به ۱۹ هزار تومان افزایش رسیده است.

ادب و هنر

درنگ

معادله معیوب کسب درآمد از شعر و داستان

بهبودی نیا – «دست بردارین لطفاً بی تعارف بگیم، کدوم شعر؟ کدوم ادیب؟ کدوم شاعر؟» این چند جمله را با لبخندهای تلخش وسط بحث‌های جدی درباره شعر مطرح می‌کند. بیست و هشت سال از عمرش را پای آموختن و سرودن شعر گذاشته، حالا کتاب‌هایش وارد بازار شده بدون این که بتواند از هنرش درآمدی کسب کند. می‌گوید: «چند سال پیش حق التالیف‌ها بین یک تاسه میلیون بود یعنی من شاعر اگر شانس می‌آوردم، اسم و رسمی به هم می‌زدم و کتاب‌ام خوب فروش می‌رفت، حاصل پنج تا ده سال تلاشم رویک میلیون تومن می‌فروختم. البته اینوبگم که چند سال به هومنمی‌دن، کتابت رو چاپ می‌کنن اونم در حد تیراژ صدا تا دیوِست بعد بیست تا کتاب بهت میدن و توموم.»

■ **شعر و داستان بنویسیم که چی بشه؟**

البته حقیقت تلخ‌تر از آن چیزی است که در همین چند سطر خواندیم. هنر شعر و داستان و در کل نویسندگی در ایران این روزها راج و قرب خودش را از دست داده، وقتی از نویسندگان و شاعران درباره دلیل کنار گذاشتن فعالیتشان در حوزه ادبیات می‌پرسید، تعدادی از آن‌ها با طرح این سؤال جوابتان رامی‌دهند: «بنویسیم که چی بشه؟»

■ **ما کار گرای بی‌جیره و مواجب ادبیاتیم**

خانه‌های اجاره‌ای، نبود درآمد حاصل از هنر شعر و داستان، وضعیت وحشتناک‌بازار نشر و... تعداد زیادی از شاعران و نویسندگان را دل‌سرد کرده است؛ به‌طوری که عطای کسب درآمد از ادبیات را به لقای آن بخشیده‌اند. آن‌ها دیگر حاضر نیستند کتابی منتشر کنند. اگر هم هزرا گاهی اثری خلق کنند ترجیح می‌دهند آن شعر یا داستان را در محلی خصوصی بخوانند و تمام. یکی از شاعران در گپ و گفتی خدمانی تعداد زیادی از شاعران و نویسندگان را کارگران بی‌جیره و مواجب ادبیات می‌داند و می‌گوید: «ضر به این همه بی‌وجهی به شعر و داستان رو فر هنگ ما چند دهه دیگه می‌خوره، وقتی به خودمون میایم که کار از کل گذشته توی این سال‌ها احترام به شاعر در حد همینه که توی مراسم‌ها برای شعر خوانی صدش بزنن و آخر مراسم تنهایی در حالی که به هزار مشکل توی زندگیش فکر میکنه، مسیر رو تا خونه‌ش گز کنه. ما شاعر هانمی‌گیم آی آدم‌ها شما موظفید هزینه زندگی ما رو بدین ما می‌گیم «آی مستولان، آی مخاطبان هنر، باور کنین شعر و داستان هم مثل بقیه هنر‌ها محترمه و برای این فعالیت‌های حرفه‌ای درآمدی درخور باید تعریف بشه».

به قول یکی از استادان حوزه شعر، «ما دیگه حتی نای اینو نداریم که خطاب به مسئولان بگیم، معادله معیوب کسب درآمد از هنر شعر و داستان در ایران رواصلاح کنین.»

هنرهای تجسمی

اثر هنری جدید «بنکسی»

«بنکسی»، هنرمند مشهور گرافیتی کار، اثر هنری جدید خود را بر دیواری در لندن خلق کرد. به گزارش ایسنا، «بنکسی» از جدیدترین اثر هنری خود رونمایی کرد که یک برادر حالی که بالای یک ستون متصل به دیوار ایستاده است و چندتکه سنگ نیز از زیر پای او به زمین می‌ریزند، نشان می‌دهد. «اسکای نیوز» نوشت: «بنکسی» طبق روال همیشه با انتشار تصویری از اثر هنری در صفحه اینستاگرام خود، اصالت آن را تأیید کرد. بااین‌حال هیچ توضیحی درباره معنای این اثر هنری در پست جدید این هنرمند ارائه نشده است؛ از این‌رو طر‌فدارانش این اثر هنری را متفاوت تفسیر کرده‌اند.

«بنکسی» هنرمند گرافیتی کار اهل بریستول است که با نقاشی‌های دیواری و هنر گرافیتی اعتراضی خود، شهرت جهانی دارد. بااین‌حال هنوز هویت اصلی او فاش نشده است.